

ກະຊວງສາທາລະນະສຸກ

ຂອບເຂດການປະຕິບັດງານ ຂອງທ່ານໝໍປິ່ນປົວທົ່ວໄປ

ສິງຫາ 2019
ສະພາຄຸ້ມຄອງວິຊາຊີບປິ່ນປົວ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ

ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ກະຊວງສາທາລະນະສຸກ

ສະພາຄຸ້ມຄອງວິຊາຊີບປີ້ນປົວ

ເລກທີ 0145 /ສວປ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ..... 02-AUG-2019

ຂໍ້ຕົກລົງ

ວ່າດ້ວຍການຮັບຮອງເອົາຂອບເຂດການປະຕິບັດງານຂອງທ່ານໝໍປິ່ນປົວທົ່ວໄປ

- ອີງຕາມ ຍຸດທະສາດວ່າດ້ວຍລະບົບການອອກໃບອະນຸຍາດປະກອບວິຊາຊີບປີ້ນປົວ ແລະ ການຂຶ້ນທະບຽນ ຂອງ ສປປ ລາວ ແຕ່ປີ 2016-2025 ສະບັບເລກທີ 2098/ສທ, ລົງວັນທີ 03 ທັນວາ 2015;
- ອີງຕາມ ຂໍ້ຕົກລົງຂອງລັດຖະມົນຕີກະຊວງສາທາລະນະສຸກ ວ່າດ້ວຍສະພາຄຸ້ມຄອງວິຊາຊີບປີ້ນປົວ ສະບັບເລກທີ 0131/ສທ, ລົງວັນທີ 19 ມັງກອນ 2017;
- ອີງຕາມ ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ສະເໜີ ຂອງຄະນະກຳມະການວິຊາຊີບປີ້ນປົວ(ບອດ)ການແພດ.

ປະທານສະພາຄຸ້ມຄອງວິຊາຊີບປີ້ນປົວ ຕົກລົງ:

- ມາດຕາ 1. ເຫັນດີຮັບຮອງເອົາ ຂອບເຂດການປະຕິບັດງານຂອງທ່ານໝໍປິ່ນປົວທົ່ວໄປ.
- ມາດຕາ 2. ມອບໃຫ້ຫ້ອງການຄຸ້ມຄອງວິຊາຊີບປີ້ນປົວ, ຄະນະກຳມະການວິຊາຊີບປີ້ນປົວ(ບອດ)ການແພດ ເປັນໃຈກາງ ສົມທົບກັບພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການເຜີຍແຜ່, ການຝຶກອົບຮົມ ຂອບເຂດການປະຕິບັດ ງານຂອງທ່ານໝໍປິ່ນປົວທົ່ວໄປສະບັບນີ້ ພ້ອມທັງຊຸກຍູ້ຕິດຕາມ ແລະ ກວດກາ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂອບເຂດ ການປະຕິບັດງານຂອງທ່ານໝໍ ໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນ.
- ມາດຕາ 3. ໃຫ້ຫ້ອງການກະຊວງສາທາລະນະສຸກ, ກົມປີ້ນປົວ ແລະ ພື້ນຜູ້ໜ້າທີ່ການ, ກົມຈັດຕັ້ງ ແລະ ພະນັກງານ, ກົມ ການສຶກສາສາທາລະນະສຸກ, ບັນດາຄະນະກຳມະການວິຊາຊີບປີ້ນປົວ(ບອດ) ຂອງສະພາຄຸ້ມຄອງວິຊາຊີບປີ້ນປົວ , ມະຫາວິທະຍາໄລວິທະຍາສາດສຸຂະພາບ, ໂຮງໝໍ, ສູນ, ສະຖາບັນ ແລະ ທຸກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຈົ່ງພ້ອມ ກັນປະຕິບັດຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້ ຕາມໜ້າທີ່ຂອງໃຜລາວ.
- ມາດຕາ 4. ຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້ມີຜົນສັກສິດນຳໃຊ້ ນັບແຕ່ມີລົງລາຍເຊັນເປັນຕົ້ນໄປ.

ປະທານສະພາຄຸ້ມຄອງວິຊາຊີບປີ້ນປົວ

ບ່ອນນຳສົ່ງ:

- 1. ປະທານ ແລະ ຮອງປະທານ ສວປ ທ່ານລະ 01 ສະບັບ
- 2. ຄະນະກຳມະການວິຊາຊີບປີ້ນປົວການແພດ ທ່ານລະ 01 ສະບັບ
- 3. ຫ້ອງການຄຸ້ມຄອງວິຊາຊີບປີ້ນປົວ 01 ສະບັບ
- 4. ຫ້ອງການກະຊວງ, ກົມກອງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ບ່ອນລະ 01 ສະບັບ
- 5. ມວສ, ໂຮງໝໍ, ສູນ ບ່ອນລະ 01 ສະບັບ
- 6. ສຳເນົາໄວ້ 02 ສະບັບ

ດຣ ປ່ອນເມກ ດາລາລອຍ

ສາລະບານ

	ໜ້າ
ຄຳນຳ:.....	1
ສະຖານທີ່ ທີ່ຖືກອະນຸຍາດໃຫ້ປະຕິບັດງານ:.....	1
ວ່າດ້ວຍຂອບເຂດທົ່ວໄປຂອງການປະຕິບັດງານ:.....	2
ຂອບເຂດສະເພາະຂອງການປະຕິບັດງານ:.....	5
ເອກກະສານຊ້ອນທ້າຍ:.....	6
1. ດ້ານສຸຕິສາດ:.....	6
2. ດ້ານນາລິເວດ:.....	7
3. ດ້ານກຸມມານເວດ:.....	7
4. ດ້ານອາຍຸລະສາດ:.....	11
5. ດ້ານສັນລະຍະສາດ:.....	17

ຂອບເຂດການປະຕິບັດງານຂອງທ່ານໜີ້ນປົວທົ່ວໄປ

ຄຳນຳ

ສະພາຄຸ້ມຄອງວິຊາຊີບປິ່ນປົວ ໄດ້ເຄື່ອນໄຫວຕາມພາລະບົດບາດ ນັບແຕ່ ປີ 2017 ເປັນຕົ້ນມາໂດຍປະຕິບັດຕາມແຜນປະຕິຮູບວຽກງານສາທາລະນະສຸກ, ເພື່ອພັດທະນາ ແລະ ຄວບຄຸມຄຸນນະພາບການບໍລິການສຸຂະພາບ, ຈຶ່ງໄດ້ສ້າງບັນດານິຕິກຳຕ່າງໆອອກມາ ເຊັ່ນ: ຈັນຍາບັນການແພດ, ຂອບເຂດການປະຕິບັດ ແລະ ມາດຕະຖານການປະຕິບັດຂອງ ທ່ານໜີ້ນປົວທົ່ວໄປ.

ຂອບເຂດການປະຕິບັດງານຂອງທ່ານໜີ້ນປົວທົ່ວໄປ ທີ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນນຳສະພາຄຸ້ມຄອງວິຊາຊີບປິ່ນປົວກຳນົດອອກ ເພື່ອຕອບສະໜອງຕາມຄວາມຄາດຫວັງ ຂອງຜູ້ມາຮັບການບໍລິການດ້ານສຸຂະພາບ ແນໃສ່ການບໍລິການປິ່ນປົວສຸຂະພາບຢ່າງທົ່ວເຖິງ, ມີຄຸນນະພາບ, ຍຸຕິທຳ ແລະ ສະເໝີພາບ ຕາມມະຕິກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຄັ້ງທີ X ຂອງຝັກ ແລະ ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຄັ້ງທີ VIII (2016-2020).

ຂອບເຂດການປະຕິບັດງານ ຂອງທ່ານໜີ້ນປົວທົ່ວໄປໄດ້ກຳນົດກ່ຽວກັບ ຂອບເຂດຂອງສະຖານທີ່ ບ່ອນໃຫ້ການບໍລິການ, ຂອບເຂດຂອງສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ທີ່ທ່ານໜີ້ນຈະໄດ້ປະຕິບັດວຽກງານຢ່າງເປັນເອກະລາດ ແລະ ກຳນົດກ່ຽວກັບຊະນິດຂອງພະຍາດ, ສະພາບການເຈັບເປັນ ແລະ ການບາດເຈັບ ຂອງຄົນເຈັບ ທີ່ທ່ານໜີ້ນດັ່ງກ່າວຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ປິ່ນປົວ ບົວລະບັດ ທີ່ເປັນບ່ອນອົງໃນການປະຕິບັດດ້ານການແພດ ແລະ ໄດ້ສ້າງຂຶ້ນໂດຍສະພາຄຸ້ມຄອງວິຊາຊີບປິ່ນປົວ ຜ່ານການປຶກສາຫາລືຢ່າງກວ້າງຂວາງ ກັບບັນດານັກວິຊາການໃນວົງການແພດ, ລວມທັງໄດ້ທຽບຄຽງກັບຂອບເຂດການປະຕິບັດຂອງຕ່າງປະເທດ. ຂອບເຂດການປະຕິບັດງານ ຂອງທ່ານໜີ້ນປົວທົ່ວໄປຖືກກຳນົດອອກຕາມກົດໝາຍການປິ່ນປົວ, ນິຕິກຳ ສຳລັບການປະຕິບັດງານ, ມາດຕະຖານການປະຕິບັດສຳລັບທ່ານໜີ້, ການສຶກສາ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມ ຂອງທ່ານໜີ້.

ການຮັບຮູ້ ແລະ ປະຕິບັດ ຕາມຂອບເຂດການປະຕິບັດນີ້ແມ່ນ ໜ້າທີ່ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງທ່ານໜີ້ປິ່ນປົວທຸກຄົນທີ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນແລ້ວ. ການບໍ່ປະຕິບັດໄປຕາມຂໍ້ຕົກລົງນີ້ ຫຼື ປະຕິບັດ ແຕ່ບໍ່ຄົບຖ້ວນ ແລະ ບໍ່ຕໍ່ເນື່ອງ, ສາມາດມີຜົນສະທ້ອນ ຕໍ່ການໄດ້ຮັບໃບອະນຸຍາດປະກອບວິຊາຊີບປິ່ນປົວ ແລະ ການຂຶ້ນທະບຽນ.

ເນື້ອໃນຂອບເຂດການປະຕິບັດ ຂອງທ່ານໜີ້ນປົວສະບັບນີ້ ຍັງຈະໄດ້ສືບຕໍ່ພັດທະນາ ແລະ ປັບປຸງໃນຂັ້ນຕໍ່ໄປ.

I. ສະຖານທີ່ ທີ່ຖືກອະນຸຍາດໃຫ້ປະຕິບັດງານ

ທ່ານໜີ້ ທີ່ມີໃບອະນຸຍາດປະກອບວິຊາຊີບປິ່ນປົວ ແລະ ຂຶ້ນທະບຽນ ຈາກ ສະພາຄຸ້ມຄອງວິຊາຊີບປິ່ນປົວ, ສາມາດປະຕິບັດງານ ຢູ່ຕາມສະຖານທີ່ບໍລິການປິ່ນປົວ ດັ່ງລຸ່ມນີ້:

1. ໂຮງໝໍສູນກາງ ແລະ ສູນປິ່ນປົວສະເພາະ (ສະຖານທີ່ບໍລິການປິ່ນປົວຂອງລັດ ຂັ້ນ ສູງສຸດ);
2. ໂຮງໝໍພາກ, ໂຮງໝໍແຂວງ (ສະຖານທີ່ບໍລິການປິ່ນປົວຂອງລັດ ຂັ້ນ ສູງ);
3. ໂຮງໝໍເມືອງ ຫຼື ໂຮງໝໍຊຸມຊົນ (ສະຖານທີ່ບໍລິການປິ່ນປົວຂອງລັດ ຂັ້ນກາງ);

4. ສຸກສາລາ ຫຼື ໂຮງໝໍ່ອຍ (ສະຖານທີ່ບໍລິການປິ່ນປົວຂອງລັດ ຂັ້ນຕົ້ນ);
5. ໂຮງໝໍ່ເອກະຊົນ ແລະ ຫ້ອງກວດພະຍາດເອກະຊົນ.

II. ວ່າດ້ວຍຂອບເຂດທົ່ວໄປຂອງການປະຕິບັດງານ

ອີງຕາມຂັດຄວາມສາມາດ (ຄວາມຮູ້, ທັກສະ, ທັດສະນະຄະຕິ) ແລະ ປະສົບການຕົວຈິງ, ທ່ານໝໍ່ທີ່ມີໃບອະນຸຍາດ ປະກອບວິຊາຊີບປິ່ນປົວ ຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່ປະຕິບັດໜ້າວຽກ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

ກ. ການປະເມີນຄົນເຈັບ (Evaluation):

1. ການກັ່ນກອງ (screen) ແລະ ຕີລາຄາສະພາບ (assess) ຂອງຄົນເຈັບ;
 - ເອົາອາການຊີວິດ ແລະ ແປຜົນ: ແທກອຸນຫະພູມ, ຄໍາຊີບຜະຈອນ, ນັບຈັງຫວະຫາຍໃຈ, ແທກຄວາມດັນເລືອດ, ແທກລະດັບອົກຊີໃນເລືອດ (Oxygen saturation) ;
 - ສອບຖາມ ປະຫວັດພະຍາດ ແລະ ກວດຮ່າງກາຍ (ໂດຍກວດຕາມລາຍການທີ່ປົກກະຕິ ທີ່ບໍ່ມີການຮຸກຮານຮ່າງກາຍ (non-invasive)) ຫຼື ການກວດທີ່ມີການຮຸກຮານຮ່າງກາຍ (invasive) ເມື່ອຈໍາເປັນ ເຊັ່ນ: ການສ່ອງກ້ອງຕ່າງໆ (Endoscopy);
 - ລວບລວມບັນຫາ ກ່ຽວກັບພະຍາດຂອງຄົນເຈັບ;
 - ສັ່ງກວດວິເຄາະ ຕາມບັນຫາຂອງຄົນເຈັບ ແລະ ສາມາດແປຜົນ (Interpretation) ຂອງການກວດວິເຄາະ; ນອກນັ້ນຍັງສາມາດ:
 - ແທງເອົາເລືອດໄປກວດ ຈາກເສັ້ນເລືອດດໍາ (Venepuncture and taking blood sample);
 - ແທກທາດນໍ້າຕານໃນເລືອດ ແລະ ແປຜົນ;
 - ເກັບຕົວຢ່າງຕ່າງໆ (collect specimen) ຈາກ: ຮູດັງ, ຮູຄໍ, ຜິວໜັງ, ທໍ່ຢຽວ, ຊ່ອງຄອດ (ປາກມົດລູກ)..., ໂດຍເກັບຢ່າງຖືກຕ້ອງ ຕາມເຕັກນິກ ແລະ ສິ່ງໄປກວດ;
 - ປະເມີນສະພາບດ້ານໂພຊະນາການ (Nutritional status assessment), ແປຜົນຕາມເສັ້ນສະແດງການຈະເລີນເຕີບໂຕ (Growth chart) ແລະ ຕາມສູດ BMI (Body Mass Index);
 - ສັ່ງສ່ອງ ແລະ ແປຜົນ: ການສ່ອງລັງສີພື້ນຖານ (basic X-ray) (ສ່ອງລັງສີ: ຜິ່ງເອິກ, ຜິ່ງທ້ອງ, ກະໄຫຼກຫົວ, ກະດູກແຂນ, ຂາ), ຮູບ CT scan;
 - ກວດດ້ວຍຄື້ນສຽງ ຂັ້ນພື້ນຖານ (Basic ultrasound) ແລະ ແປຜົນ;
 - ແທກກະແສໄຟຟ້າຫົວໃຈ (Electrocardiograph) ແລະ ແປຜົນ;
 - ກວດຫາການຖືພາ ຈາກນໍ້າຢຽວ (Pregnancy testing).

2. ບົ່ງມະຕິ (Diagnostic): ພະຍາດ(Diseases), ການບາດເຈັບ (Injuries) ແລະ ສະພາບການເຈັບ ເປັນອື່ນໆ (other ailments) ໃນຄົນເຈັບ.

3. ການຕິດຕາມກວດກາຄົນເຈັບ (Monitoring):

ເພື່ອການຕິດຕາມຄົນເຈັບຢ່າງມີປະສິດທິຜົນດີ, ທ່ານໝໍ ຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ ດັ່ງນີ້:

- ຕໍ່ຄົນເຈັບທີ່ໃຫ້ເມື່ອຕິດຕາມອາການ ແລະ ກິນຢາ ຢູ່ເຮືອນ:

ໃຫ້ຄໍາແນະນໍາ (advise) ທີ່ລະອຽດດີ, ໃຫ້ຄໍາປຶກສາຕ່າງໆ (counsel) ແລະ ສອນ (instruct) ຄົນ ເຈັບ/ຄອບຄົວຂອງຄົນເຈັບ ກ່ຽວກັບການກິນຢາປິ່ນປົວ, ການຮັກສາສຸຂະພາບ (Promotion), ຝຶ້ນຜູ້ ສຸຂະພາບ (Rehabilitation) ແລະ ການກັນພະຍາດ (Prevention), ພ້ອມ ນັດ ວັນ-ເວລາ ໃຫ້ຄົນ ເຈັບກັບມາກວດ ຄົນອີກ;

- ຕໍ່ຄົນເຈັບ ທີ່ໃຫ້ເຂົ້າອນປິ່ນປົວຢູ່ໂຮງໝໍ:

- ໃຫ້ຄໍາແນະນໍາ, ໃຫ້ຄໍາປຶກສາ ແລະ ສິດສອນ ຄົນເຈັບ/ຄອບຄົວຄົນເຈັບ ກ່ຽວກັບ ການປິ່ນປົວບົວລະບັດສຸຂະພາບ, ການສົ່ງເສີມສຸຂະພາບ, ການຝຶ້ນຜູ້ສຸຂະພາບ ແລະ ການກັນພະຍາດ;
- ບັນທຶກອາການ/ບັນຫາຕ່າງໆ ຂອງຄົນເຈັບ ໃສ່ເອກະສານ, ພ້ອມປະກອບເອກະສານ ເຂົ້າອນຂອງຄົນເຈັບຢ່າງຄົບຖ້ວນ ຕາມຊຸດເອກະສານເຂົ້າອນ ຂອງຄົນເຈັບ, ແລ້ວ ສົ່ງຄົນເຈັບເຂົ້າອນໂຮງໝໍ;
- ຈັດການປິ່ນປົວຄົນເຈັບ ທີ່ອນໂຮງໝໍຢ່າງເອົາໃຈໃສ່;
- ຕິດຕາມ ແລະ ຕັດສິນ ຕໍ່ປະສິດທິພາບຂອງການປິ່ນປົວ ທີ່ໄດ້ປະຕິບັດກັບຄົນເຈັບ ຕະຫຼອດໄລຍະທີ່ອນໂຮງໝໍ.

ຂ. ການປິ່ນປົວ (Therapy):

1. ວາງທິດທາງການປິ່ນປົວ ຕາມມະຕິພະຍາດ/ອາການເຈັບເປັນຂອງຄົນເຈັບ, ໂດຍອີງຕາມມາດຕະຖານການ ປິ່ນປົວແຕ່ລະພະຍາດ ທີ່ມີຂໍ້ມູນອ້າງອິງຈະແຈ້ງ;

- 1) ສືບຕໍ່ ການປິ່ນປົວທີ່ໃຫ້ໄວ້ ຫຼື ບັບປ່ຽນການປິ່ນປົວ ຢູ່ໃນເອກະສານຂອງຄົນເຈັບທີ່ອນ ໂຮງໝໍ, ຢູ່ຄຼີນິກ ຫຼື ຢູ່ສະຖານບໍລິການປິ່ນປົວໃດໜຶ່ງ ທີ່ທ່ານໝໍຮັບຜິດຊອບ;
- 2) ສະເໜີການປິ່ນປົວຢ່າງອື່ນ ສົມທົບເມື່ອຈໍາເປັນ ເຊັ່ນ: ດ້ານກາຍະບໍາບັດ (Physical therapy) ຫຼື ດ້ານໂພຊະນາການ (Nutrition);
- 3) ສັ່ງຢາໃຫ້ຄົນເຈັບ (ຢາທີ່ຖືກຄວບຄຸມ ແລະ ບໍ່ຖືກຄວບຄຸມ) (controlled and non-controlled substances).

2. ປະຕິບັດຫັດຖະການ ດ້ານສັນລະຍະສາດ ຫຼື ດ້ານການປິ່ນປົວອື່ນໆ (surgical or other therapeutic procedures) ເຊັ່ນ:

- ໃຫ້ ອົກຊີ ແກ່ຄົນເຈັບ;
- ສັກຢາເຂົ້າເສັ້ນເລືອດ, ເຂົ້າກ້າມຊີ້ນ, ເຂົ້າກ້ອງໜັງ, ໃນໜັງ (ເຂົ້າຫຼົບໜັງ) (intradermic);?
- ສົ່ງນໍ້າເກືອແຮ່ ທາງເສັ້ນເລືອດ (Intravenous infusion); ສົ່ງເລືອດ (Blood transfusion);
- ແຍ່ຢຽວ (Urinary catheterization) (ໃນ ຜູ້ຊາຍ ແລະ ແມ່ຍິງ), ໂດຍການໃຫ້ຢາມືນສະເພາະທີ່ (Local anesthesia);
- ໃຫ້ຢາມືນສະເພາະທີ່;
- ເຈາະລະບາຍ ຜີ (Abscess incision and drainage);
- ຫຍິບບາດແຜ (Wound suturing);
- ອະນາໄມບາດແຜ ແລະ ພັນບາດແຜ (Wound care and dressing);
- ຊ່ວຍຊີວິດຂັ້ນຕົ້ນທາງການແພດ (Medical Doctor First Aid);
- ພື້ນຜູ້ຊີບຂັ້ນພື້ນຖານ (Basic resuscitation), ປະຄັບປະຄອງຊີວິດຂັ້ນພື້ນຖານ (Basic life support) ສໍາລັບຜູ້ໃຫຍ່, ເດັກນ້ອຍ ແລະ ເດັກອ່ອນ;
- ແຍ່ທໍ່ກະເພາະຜ່ານດັງ (Nasogastric tubing = NGT);
- ເອົາວັດຖຸແປກປອມ ອອກຈາກ ຫູ, ດັງ, ຄໍ ແລະ ອື່ນໆ.

3. ການປະຕິບັດ ອື່ນໆ:

- ສົ່ງ ຄົນເຈັບຢ່າງປອດໄພ ໃຫ້ທ່ານໝໍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຫຼື ນໍາສົ່ງໄປໂຮງໝໍທີ່ມີເງື່ອນໄຂຕາມສະພາບຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການຕົວຈິງ;
- ນໍາໃຊ້ ຫຼື ແນະນໍາ ໃຫ້ໃຊ້ເຄື່ອງມື ຫຼື ອຸປະກອນການແພດ (Medical devices and equipment) ເພື່ອການບົ່ງມະຕິພະຍາດຂອງຄົນເຈັບ, ການໃຫ້ການປິ່ນປົວ ແລະ ການຕິດຕາມຕ່າງໆ;
- ມອບວຽກ ແລະ ໜ້າທີ່ສະເພາະ ໃຫ້ທ່ານໝໍກ່ຽວຂ້ອງ ຫຼື ໃຫ້ພະນັກງານອື່ນໆ ຕາມຄວາມເໝາະສົມ;
- ຊີ້ນໍາບຸກຄະລາກອນທາງການແພດ ແລະ ພະນັກງານ ອື່ນໆ;
- ຝຶກອົບຮົມ ແລະ ສົດສອນ ບຸກຄະລາກອນທາງການແພດ;
- ປະຕິບັດ ວຽກງານປິ່ນປົວບົວລະບັດ ປະຈໍາວັນ ແລະ ທໍາການສຶກສາ-ຄົ້ນຄ້ວາ ດ້ານຄຸນນິກ ໄປພ້ອມ;
- ຄຸ້ມຄອງ ການຝຶກປະຕິບັດຕົວຈິງ ດ້ານການແພດ ຢ່າງເອົາໃຈໃສ່;
- ປະຕິບັດ ຈັນຍາບັນທາງການແພດ ຢ່າງເຄັ່ງຄັດ.

III. ຂອບເຂດສະເພາະຂອງການປະຕິບັດງານ (ເບິ່ງຕາມເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ)

1. ຂົງເຂດຄວາມຊຳນານງານດ້ານຄຸນິກ

ທ່ານໝໍປິ່ນປົວທົ່ວໄປ ຄວນສາມາດປິ່ນປົວແກ້ໄຂ ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ ກໍລະນີຄົນເຈັບທີ່ຢູ່ໃນສະພາບການຕ່າງໆ, ໜ້າວຽກທີ່ຕ້ອງປະຕິບັດ ຕໍ່ໄປນີ້:

- 1) ໃຫ້ການປິ່ນປົວຢ່າງວ່ອງໄວທັນການ ໃນທຸກກໍລະນີທີ່ສຸກເສີນ (Medical emergencies); ກໍລະນີທີ່ກະທັນຫັນຮີບດ່ວນ;
- 2) ກວດກັນກອງ, ປະເມີນ ແລະ ແກ້ໄຂ ກໍລະນີທີ່ກະທັນຫັນ, (ປະເມີນ ແລະ ຕີລາຄາ ຄວາມຮ້າຍແຮງ ຂອງສະພາບຄົນເຈັບ ທີ່ມາພົບແພດຊຶ່ງຈະຕ້ອງແກ້ໄຂຢ່າງຮີບດ່ວນ);
- 3) ຊ່ວຍຊີວິດ ໃນທັນທີ ຫຼື ຊຶ້ນຳ ທີມງານກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອເຊີດຊ່ວຍຊີວິດຄົນເຈັບ;
- 4) ບົ່ງມະຕິ ແລະ ປະຕິບັດ ຫັດຖະການປິ່ນປົວ (Therapeutic procedures) ແລະ ນຳສົ່ງ ຄົນເຈັບຢ່າງປອດໄພໄປໂຮງໝໍ ຫຼື ໄປຫາທ່ານໝໍກ່ຽວຂ້ອງ ຕາມມະຕິພະຍາດຂອງຄົນເຈັບ;
(ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 02 : ຂອບເຂດການປະຕິບັດຂອງທ່ານໝໍປິ່ນປົວທົ່ວໄປ)

2. ຂໍ້ທ້າມໃນການປະຕິບັດວຽກງານ:

ທ່ານໝໍ ທີ່ມີໃບອະນຸຍາດປະກອບວິຊາຊີບປິ່ນປົວ ສາມາດປະຕິບັດວຽກງານຢ່າງເປັນເອກະລາດ ຕາມຂອບເຂດການປະຕິບັດວຽກງານ ຊຶ່ງກວມເອົາທັງບັນດາພະຍາດ ແລະ ການບາດເຈັບຕ່າງໆຂອງຄົນເຈັບ, ທີ່ກວ້າງກວ່າ ຂອບ ເຂດການປະຕິບັດງານຂອງສາຂາວິຊາຊີບດ້ານສຸຂະພາບອື່ນໆ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ທ່ານໝໍ ກໍຄວນຮູ້ຂອບເຂດການປະຕິບັດວິຊາຊີບຂອງຕົນເອງ ແລະ ບໍ່ຄວນປະຕິບັດ ເກີນຂີດຄວາມສາມາດ ແລະ ປະສິບການຂອງຕົນ ແລະ ຂໍ້ທ້າມໃນການປະຕິບັດວຽກງານຂອງທ່ານໝໍ ແມ່ນໄດ້ອີງໃສ່ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປິ່ນປົວ.

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 02 ສິງຫາ 2019

ປະທານສະພາຄຸ້ມຄອງວິຊາຊີບປິ່ນປົວ

ດຣ ປອນແມກ ດາລາລອຍ

ເອກກະສານຊ້ອນທ້າຍ

ລາຍການ ກ່ຽວກັບ ຂອບເຂດການປະຕິບັດສະເພາະ ສໍາລັບທ່ານໝໍປິ່ນປົວທົ່ວໄປ:

1. ດ້ານ ສຸຕິສາດ (Obstetrics):

ກ. ສະພາວະສຸກເສີນ (Emergencies):

ປະເມີນ ຄວາມສ່ຽງ ແລະ ແກ້ໄຂ ກໍລະນີສຸກເສີນ ຢ່າງທັນສະພາບການ, ນໍາສິ່ງດ່ວນ ຫຼື ຮັບເຂົ້ານອນໂຮງໝໍ ຕາມຄວາມຮ້າຍແຮງ ໃນກໍລະນີ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ແກ້ໄຂ ອາການຊ່ອກ ຈາກການອອກລູກ (Obstetric shock);
- ສິ່ງເລືອດ ໃນໄລຍະອອກລູກ (Blood transfusion in Obstetrics);
- ແກ້ໄຂເບື້ອງຕົ້ນ ການອອກລູກ ທີ່ຜິດປົກກະຕິ (Abnormal delivery) ແລະ ສິ່ງຕໍ່ ເຊັ່ນ: ການອອກລູກ ແກ່ຍາວ (Prolong labor), ເດັກຕາຍໃນທ້ອງ (Intra-uterine fetal death) , ການອອກລູກ ສະເໝີທ່າ ກິ້ນ (Breech presentation);
- ແກ້ໄຂການມີເລືອດອອກທາງຊ່ອງຄອດ(Vaginal bleeding)ໃນໄລຍະຕົ້ນ ແລະ ໄລຍະທ້າຍ ຂອງການຖືພາ;
- ແກ້ໄຂ ເລືອດອອກຫຼັງຄອດ: ການປ້ອງກັນ ແລະ ການປິ່ນປົວ;
- ແກ້ໄຂຄວາມດັນເລືອດສູງ ໃນເວລາຖືພາ (ກຽມຊັກກະຕຸກ ແລະ ຊັກກະຕຸກ) (Pre-eclampsia, Eclampsia);
- ການອອກລູກ ກ່ອນກໍານົດ ແລະ ການອອກລູກ ກາຍກໍານົດ;
- ແກ້ໄຂ ອາການໄຂ້ ໃນເວລາຖືພາ ແລະ ຫຼັງຄອດ.

ຂ. ບັນຫາ/ພະຍາດ ທີ່ພົບເລື້ອຍ:

ກວດ, ບົ່ງມະຕິ ແລະ ປິ່ນປົວ ສະພາບຜິດປົກກະຕິ ແລະ ພະຍາດ ດ້ານສຸຕິສາດ ທີ່ພົບເລື້ອຍ ເຊັ່ນ:

1) ການກວດແມ່ ໃນໄລຍະຖືພາ ທີ່ມາຝາກທ້ອງ (Antenatal Care = ANC);

- ບົ່ງມະຕິ ການຖືພາ ແລະ ທ່າສະເໜີຂອງເດັກ (ປົກກະຕິ/ຜິດປົກກະຕິ);
- ກວດຊອກຮູ້ບັນຫາ ໃນໄລຍະຖືພາ: ພາວະເລືອດຈາງ (Anemia), ຄວາມດັນເລືອດສູງ (Hypertension), ການຊຶມເຊື້ອລະບົບຖ່າຍເທ (Urinary tract infection), ການລົງຂາວ ? (Vaginal discharge) ແລະ ອື່ນໆ;
- ກວດຊອກຮູ້ບັນຫາ ຂອງລູກອ່ອນໃນທ້ອງແມ່ (Foetus);
- ໃຫ້ຄໍາປຶກສາ ກ່ຽວກັບການກິນ, ການສິ່ງເຊື້ອ HIV ຈາກແມ່ສູ່ລູກ;
- ສັກຢາວັກຊິນ, ໃຫ້ຢາທີ່ຈໍາເປັນ ແລະ ໃຫ້ສຸຂະສິກສາ ສໍາລັບການຖືພາ.

2) ການອອກລູກ ທີ່ປົກກະຕິ:

- ຕິດຕາມການອອກລູກ ດ້ວຍ Partograph;
- ຊ່ວຍເກີດລູກແບບປົກກະຕິ;
- ເຮັດ Episiotomy.

3) ການປະຕິບັດ ຫຼັງອອກລູກ ແລະ ການວາງແຜນຄອບຄົວ (Postpartum care and family planning);

4) ການສິ່ງເລືອດ ໃນໄລຍະອອກລູກ ແລະ ການແກ້ໄຂ ກໍລະນີ ທີ່ມີອາການສິນ:

- ແຮ່ຄ້າງ (Retained placenta), ພາກສ່ວນອ່ອນ ຈິກຂາດ (Tears of soft tissues), ມົດລູກ ບໍ່ປັ້ນ (Uterine inertia);
- ຄວາມຜິດປົກກະຕິຂອງການກ້າມຂອງເລືອດ (Coagulation disorders);
- ໄລຍະສາມຂອງການເກີດລູກ (ການນໍາໃຊ້ຢາ: Oxytocin, Misoprostol).

5) ການປະຕິບັດ ທີ່ຈໍາເປັນສໍາລັບເດັກເກີດໃໝ່: ການກວດຮ່າງກາຍ, ການປະເມີນ ແລະ ການເຊີດຊູ ເດັກເກີດໃໝ່ (Resuscitation of newborn).

2. ດ້ານນາລິເວດ (Gynaecology):

ກ. ສະພາວະສຸກເສີນ:

ປະເມີນ ຄວາມສ່ຽງ ແລະ ແກ້ໄຂ ກໍລະນີສຸກເສີນ ຢ່າງທັນສະພາບການ, ນໍາສິ່ງດ່ວນ ຫຼື ຮັບເຂົ້ານອນໂຮງໝໍ ຕາມຄວາມຮ້າຍແຮງ ໃນກໍລະນີ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

ເຈັບທ້ອງນ້ອຍຮຸນແຮງ (Acute pelvic pain): ຊຶມເຊື້ອລະບົບຖ່າຍເທ (Urinary tract infection), ຮວຍໄຂ່ບິດ (Ovary torsion).

ຂ. ບັນຫາ/ພະຍາດ ທີ່ພົບເລື້ອຍ:

ກວດ, ບົ່ງມະຕິ ແລະ ປິ່ນປົວ ສະພາບຜິດປົກກະຕິ ແລະ ພະຍາດ ດ້ານນາລິເວດ ທີ່ພົບເລື້ອຍ ເຊັ່ນ:

- 1) ການຊຶມເຊື້ອທາງນາລິເວດ (Gynaecologic infection): ຜີ ຮີມອະໄວຍະວະເພດ (Bartholin Abscess), ລົງຂາວ;
- 2) ພະຍາດຕິດຕໍ່ທາງເພດສໍາພັນ (Sexually transmitted diseases);
- 3) ເລືອດອອກທາງຊ່ອງຄອດ (Vaginal bleeding) ທີ່ບໍ່ກ່ຽວກັບ ການຖືພາ;
- 4) ເລືອດອອກທາງຊ່ອງຄອດ ຍ້ອນຄວາມຜິດປົກກະຕິ ດ້ານໜ້າທີ່ການຂອງມົດລູກ (Dysfunctional uterine bleeding);
- 5) ພະຍາດເຕົ້ານົມ ທີ່ບໍ່ແມ່ນມະເຮັງ.

3. ດ້ານກຸມມານເວດ (Pediatrics):

ກ. ສະພາວະສຸກເສີນ (Emergencies) :

ປະເມີນ ຄວາມສ່ຽງ ແລະ ແກ້ໄຂ ກໍລະນີສຸກເສີນ ຢ່າງທັນສະພາບການ, ນຳສິ່ງດ່ວນ ຫຼື ຮັບເຂົ້ານອນໂຮງໝໍ ຕາມຄວາມຮ້າຍແຮງ ໃນກໍລະນີ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ທຳການປະຕິບັດ (Emergency Triage Assessment Treatment = ETAT);
- ກ່ຽວກັບ ຫົວໃຈ-ເສັ້ນເລືອດ ແລະ ຫົວໃຈ-ປອດ, ເຊັ່ນ: ຫົວໃຈຢຸດເຕັ້ນ, ຢຸດຫາຍໃຈ;
- ກ່ຽວກັບ ລະບົບຫາຍໃຈ, ເຊັ່ນ: ພາວະຫາຍໃຈຊຸດໂຊມຮ້າຍແຮງ (Severe respiratory distress); ຮຸດຫົດກະທັນຫັນ (Acute asthma exacerbation); ຄໍຕິບ ຊະນິດຕັນທາງເດີນຫາຍໃຈ (Croup), ແລະ ອັກເສບລິ້ນປີຮ້າຍແຮງ (Epiglottitis);
- ອາການ ຊອກ , ການໝົດສະຕິ (Coma), ອາການກຳແຫຼ້ (Cyanosis), ອາການຊັກ (Convulsions), ອາການແພ້ຮຸນແຮງ (Anaphylaxis);
- ພາວະຂາດນໍ້າຮຸນແຮງ (Severe dehydration) (ໃນກໍລະນີ ຖອກທ້ອງ);
- ຊິມເຊື້ອເລືອດ (Sepsis);
- ໄຂ້ສູງ (Hyperthermia);
- ເຈັບທ້ອງຮຸນແຮງ (Acute abdominal pain);
- ເລືອດດັງອອກຮຸນແຮງ (Epistaxis);
- ໄຟໄໝ້, ນໍ້າຮ້ອນລວກ, ໄຟຟ້າ ຊໍ່ອອດ;
- ດຶກນໍ້າ (ຈົມນໍ້າ) (Drowning);
- ສັດ-ແມງໄມ້ ກັດ ຫຼື ຕອດ;
- ພາວະອັງກິດ ຈາກພະຍາດເບົາຫວານ (Diabetic ketoacidosis).

ຂ. ສໍາລັບ ພະຍາດທີ່ພົບເລື້ອຍ: (Common Diseases)

- ທຳການກວດເດັກ ຕາມຂະບວນການ IMCI (Integrated management of childhood illness);
- ເບິ່ງບັນຫາ ການພັດທະນາການ ທີ່ຜິດປົກກະຕິໃນເດັກ, (ເຊັ່ນ: ພັດທະນາການ ທີ່ຊັກຊ້າ...); ກວດ, ບົ່ງມະຕິ ແລະ ປິ່ນປົວ ສະພາບຜິດປົກກະຕິ ແລະ ພະຍາດ ທີ່ພົບເລື້ອຍໃນເດັກ ເຊັ່ນ:

1) ພະຍາດ ທີ່ເກີດຈາກ ການແພ້ຕ່າງໆ (Allergic Diseases):

- ເປັນຫວັດ (Common Cold, Flu), ເປັນ ຫົດ (Asthma),
- ອອກຕຸ່ມຜິ້ນ/ຕຸ່ມມຸ່ນມ່ານ (Urticaria),
- ພະຍາດຜິວໜັງແພ້ສະເພາະທີ່ (Atopic Dermatitis), ເປັນ ເຮື້ອນ (Eczema), ພະຍາດ ເກັດ ສີກຸຫຼາບ (Pityriasis versicolor), ພະຍາດ ເກັດທຽນໄຂ (Psoriasis),
- ແພ້ອາຫານ/ແພ້ຢາ (Food/Drug allergy).

2) ພະຍາດລະບົບຫາຍໃຈ (Respiratory Disorders):

- ພະຍາດລະບົບຫາຍໃຈພາກສ່ວນເທິງ: ອັກເສບຄໍ (Pharyngitis), ອັກເສບຕ່ອມທອນຊິນ (Tonsillitis), ອັກເສບຫຼອດສຽງ (Laryngitis), ອັກເສບລິ້ນປີ້ (Epiglottitis), ອັກເສບຫູກາງ (Acute otitis media);
 - ພະຍາດລະບົບຫາຍໃຈພາກສ່ວນລຸ່ມ: ອັກເສບຫຼອດປອດ (Bronchitis), ອັກເສບຫຼອດປອດນ້ອຍ (Bronchiolitis),
 - ປອດຊຶມເຊື້ອ (Pneumonia), ຫິດ (Asthma);
 - ພະຍາດເຍື່ອຫຸ້ມປອດ (Pleural diseases): ເຍື່ອຫຸ້ມປອດຊຶມນ້ຳ/ໜອງ (Effusion).
- 3) ພະຍາດລະບົບລະລາຍ (Digestive disorders):
- ຮາກ, ຖອກທ້ອງກະທັນຫັນ, ເຈັບທ້ອງ/ທ້ອງເບັງ, ທ້ອງຜູກ, ລຳໄສ້ລ່ອຍ (Ileus), ເປັນເຫຼືອງ (Jaundice), ຕັບໃຫຍ່, ທ້ອງມານນ້ຳ (Ascitis).
- 4) ພະຍາດຊຶມເຊື້ອ (Infectious Diseases):
- ເຊື້ອຈຸລິນຊີ: ເຍື່ອຫຸ້ມສະໝອງອັກເສບ (Meningitis), ຄໍຕິບ (Diphtheria), ທ້ອງບິດ (Dysentery), ອະຫິວາ (Cholera), ໄຂ້ທໍລະພິດ (Typhoid), ມື-ຕີນ-ປາກ ເປັນຕຸ່ມ (Hand-Foot-Mouth Disease), ໄອໄກ່ (Pertussis), ບາດທະຍັກ (Tetanus), ໄຂ້ແມງແດງ (Scrub typhus), ໄຂ້ໝັດໝູ (Rickettsiosis), ໄຂ້ຢຽວໝູ (Leptospirosis), ວັນນະໂລກ (Tuberculosis).
 - ເຊື້ອຈຸລະໂລກ: ໄຂ້ຍຸງລາຍ (Dengue), ໄຂ້ອອກຕຸ່ມໃນເດັກອ່ອນ (Roseola), ໝາກແດງນ້ອຍ (Rubella), ໝາກແດງ (Measles), ໝາກໃສ (Varicella), ສະໝອງອັກເສບ ລວມທັງ ສະໝອງອັກເສບ ຍີ່ປຸ່ນ (Encephalitis, Japanese Encephalitis), ຊີກຸນກຸນຢາ (Chikungunya), ຕັບອັກເສບ (Hepatitis), ຕຸ່ມຮ້ອນໃນ/ຕານເຕັ້ນ (Herpes simplex/zoster), ໝາກເບີດ (Mumps), ພະຍາດວໍ້ (Rabies), ເອດໄອວີ ແລະ ເອດ (HIV and AIDS).
 - ເຊື້ອກາຟາກ (Protozoan/Parasitic): ໄຂ້ມາລາເຣຍ (Malaria, Plasmodium), ຊຶມເຊື້ອອາມິບ (Amoebiasis), ຊຶມເຊື້ອຕົວວ່າວ (Giardiasis), ມີເຊື້ອຕົວກົມຂີ້ກະເດືອນ (Ascariasis), ມີຕົວກົມເສັ້ນດ້າຍ (Pinworm = Enterobius vermicularis), ມີຕົວກົມແສ້ມ້າ (Whipworm = Trichuris trichiura), ມີຕົວກົມອ່ຽນ (Strongyloid), ມີຕົວກົມປາກຂໍ (Hookworm, Ankylostoma), ຕົວແປ (Tapeworm = Taenia), ເຊື້ອໃບໄມ້ໃນຕັບ (Opistorchis = Flukes), ມີເຊື້ອພະຍາດເມືອງໂຂງ (Schistosomiasis).
- 5) ພະຍາດ ລະບົບຖ່າຍເທ (Urinary Disorders): ຊຶມເຊື້ອລະບົບຖ່າຍເທ (Urinary Tract Infection), ອັກເສບໜ່ວຍຕອງໄຂ່ຫຼັງກະທັນຫັນ (Acute Glomerulo-Nephritis), ໝວດອາການໄຂ່ຫຼັງ (Nephrotic Syndrome), ໄຂ່ຫຼັງຊຸດໂຊມກະທັນຫັນ (Acute Renal Failure).

6) ພະຍາດເລືອດ ແລະ ມະເຮັງເລືອດ (Hematologic and oncologic diseases):

- ພະຍາດ ທາລັດຊີເມຍ (Thalassemia);
- ພາວະເລືອດຈາງ ຍ້ອນຂາດທາດເຫຼັກ (Iron-deficiency anemia);
- ພາວະເລືອດຈາງ ຍ້ອນແອັກກະດູກ ບໍ່ຜະລິດ (Medullary aplasia);
- ເລືອດກ້າມກະຈາຍໃນເສັ້ນເລືອດ (Disseminated intra-vascular coagulation);
- ມະເຮັງເມັດເລືອດຂາວ (Leukemia);
- ເຮໂມຟີເລຍ (Hemophylia).

7) ພະຍາດ ລະບົບຫົວໃຈ-ເສັ້ນເລືອດ:

- ພະຍາດຫົວໃຈພິການມາແຕ່ກຳເນີດ (Congenital Heart Diseases);
- ພະຍາດປະດິງເຂົ້າຫົວໃຈ (Rheumatic Heart Diseases);
- ພາວະຫົວໃຈຊຸດໂຊມ (Heart Failure).

8) ພະຍາດ ລະບົບປະສາດ (Neurological Disorders):

- ຊັກບ້າໝູ (Epileptic disorders);
- ປະສາດສະໝອງພິການ (Cerebral Palsy).

9) ບັນຫາ ດ້ານໂພຊະນາການ (Nutritional disorders):

- ເດັກ ຂາດສານອາຫານຮຸນແຮງ (Severe malnutrition): ປະເພດຈ່ອຍ (Marasmus), ປະເພດ ຕຸ້ຍ (Kwashiorkor);
- ເດັກ ຂາດ ໄວຕາມິນ ບີ 1 (Beri-Beri);
- ເດັກ ນ້ຳໜັກເກີນ (ຕຸ້ຍ Obesity).

10) ພະຍາດ ໃນເດັກເກີດໃໝ່ (Diseases affecting the newborn):

- ເກີດມາບັດ (ເດັກ ຂາດ ອົກຊີ ໃນເວລາເກີດ, Birth asphyxia);
- ເກີດມາ ມີ ອຸນຫະພູມຮ່າງກາຍ ຕ່ຳ (Hypothermia);
- ຂາດ ໄວຕາມິນ ເຄ (Vitamin K deficiency);
- ພາວະຊຶມເຊື້ອເລືອດ (Sepsis);
- ພາວະນ້ຳຕານໃນເລືອດ ຕ່ຳ (Hypoglycemia);
- ພາວະເລືອດຈາງ (Anaemia);
- ພາວະ ເມັດເລືອດແດງເຂັ້ມຊຸ້ນ (Polycythemia);
- ພາວະຫາຍໃຈຊຸດໂຊມກະທັນຫັນ (Acute respiratory distress);
- ກິນຂີ້ເທົາໃນເດັກເກີດໃໝ່ (Meconium aspiration syndrome);

- ພາວະເຫຼືອງ, ພາວະເຫຼືອງຂຶ້ນສະໝອງ (Jaundice, Icterus);
- ພາວະເຫຼືອງ ຈາກລະບົບເລືອດແມ່-ລູກ ບໍ່ເຂົ້າກັນ (Rhesus incompatibility jaundice);
- ເດັກ ເກີດຈາກແມ່ທີ່ເປັນເປົາຫວານ (Newborn from diabetic mother);
- ເດັກ ເກີດຈາກແມ່ ທີ່ເປັນ ເອດໄອວີ (Newborn from HIV mother).

11) ພື້ນຜູ້ໜ້າທີ່ການ (Rehabilitation):

- ນຳໃຊ້ຫຼັກການພື້ນຖານໃນການປັບປຸງ ດ້ານແພດພື້ນຜູ້ໜ້າທີ່ການ: ເຊັ່ນ ກໍລະນີຜົນສະທ້ອນຈາກ ສະໝອງ ຜິດປົກກະຕິ (Cerebral palsy), ປັນຍາອ່ອນ (Mental deficiency), ຕົນໂງ່ງ, ຕົນແປງ;
- ສິ່ງຕໍ່ຄົນເຈັບ.

12) ການສັກຢາກັນພະຍາດ ໃນເດັກ.

4. ດ້ານ ອາຍຸລະສາດ (Internal medicine):

ກ. ກໍລະນີສຸກເສີນ:

ປະເມີນ ຄວາມສ່ຽງ ແລະ ແກ້ໄຂ ກໍລະນີສຸກເສີນ ຢ່າງທັນສະພາບການ, ນຳສິ່ງດ່ວນ ຫຼື ຮັບເຂົ້ານອນໂຮງໝໍ ຕາມຄວາມຮ້າຍແຮງ ໃນກໍລະນີ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ຄວາມເຈັບປວດກະທັນຫັນ (Acute pain);
- ການໝົດສະຕິ (Coma), ອາການຊ່ອກຍ້ອນພູມແພ້ (Anaphylactic shock), ອາການຊັກ (Convulsion);
- ສຸກເສີນດ້ານຄວາມດັນເລືອດສູງ (Hypertensive emergencies);
- ສຸກເສີນດ້ານເສັ້ນເລືອດໃນສະໝອງ (Cerebrovascular emergency); Stroke
- ສຸກເສີນດ້ານປະສາດ (Emergency in neurology), ຮູດຊັກບ້າໝູ (Status epilepticus);
- ຫົວໃຈຢຸດເຕັ້ນ (Cardiac arrest), ອັດຕາການເຕັ້ນແລະຈັງຫວະການເຕັ້ນຂອງຫົວໃຈ ຜິດປົກກະຕິ (Rate and rythm abnormalities), ຫົວໃຈຊຸດໂຊມ ແບບອັງເລືອດ (Congestive heart failure), ກ້າມຊີ້ນຫົວໃຈຂາດ ເລືອດກະທັນຫັນ (Acute myocardial infarction);
- ສຸກເສີນດ້ານພະຍາດເລືອດ: ເລືອດໄຫຼ (Bleeding), ການກ້າມຂອງເລືອດໃນເສັ້ນເລືອດ ແບບກະຈາຍທົ່ວ
- ລະບົບຫາຍໃຈຊຸດໂຊມກະທັນຫັນ (Respiratory failure), ຢຸດຫາຍໃຈ (Apnea), ປອດອັງນ້ຳກະທັນຫັນ (Acute pulmonary oedema), ວິກິດການລະບົບຫາຍໃຈໃນຜູ້ໃຫຍ່ (Adult respiratory distress syndromes);
- ເລືອດໄຫຼກະເພາະລຳໄສ້ (Gastrointestinal bleeding), ການຊົມເບື້ອສະໝອງຈາກພະຍາດຕັບ (Hepatic encephalopathy);
- ການໄດ້ຮັບທາດເບື້ອ ແລະ ການເບື້ອອາຫານ (Intoxication and food poisoning);

- ສຸກເສີນດ້ານຕ່ອມຂັບຢ່ອຍໃນ: ຕ່ອມເທິງໄຂ່ຫຼັງຊຸດໂຊມ (Adrenal insufficiency);
- ສຸກເສີນດ້ານການເຜົາປ່ຽນທາດ (Metabolic emergencies): ພາວະອັງກິດ ຈາກພະຍາດເບົາຫວານ (Diabetic ketoacidosis).

ຂ. ພະຍາດທີ່ພົບເລື້ອຍໆ:

ກວດ, ບົ່ງມະຕິ ແລະ ປິ່ນປົວ ສະພາບຜິດປົກກະຕິ ແລະ ພະຍາດ ດ້ານອາຍຸລະສາດ ເຊັ່ນ:

1) ພະຍາດລະບົບຫົວໃຈ-ເສັ້ນເລືອດ (Cardio-vascular diseases):

- ການບົ່ງມະຕິຂັ້ນຕົ້ນ (Initial diagnosis)
 - ກ) ອາການ ທີ່ອາດມີສາຍເຫດມາຈາກຫົວໃຈ: ອາການເຈັບເອິກ (Chest pain), ຫາຍໃຈບໍ່ອີ່ມ (Breathlessness), ຄໍ່ເກີນບວມ (Ankle swelling);
 - ຂ) ອາການ ແລະ ອາການສະແດງທີ່ເກີດຈາກພະຍາດເສັ້ນເລືອດພາກສ່ວນປາຍ (Peripheral vascular diseases) (ເສັ້ນເລືອດແດງ ແລະ ເສັ້ນເລືອດດຳ, Arterial and venous), ຄວາມດັນເລືອດສູງ (Hypertension), ຄວາມດັນເລືອດຕ່ຳ (Hypotension), ເສັ້ນເລືອດໃນສະໝອງແຕກຫຼືຕີບ (Stroke);
 - ຄ) ຫົວໃຈສັ່ນ (Palpitations) ແລະ ຫົວໃຈເຕັ້ນຜິດຈັງຫວະແບບມົດງຽບ (Silent arrhythmias), ສຽງພັດຢູ່ຫົວໃຈ (Heart murmur);
 - ງ) ອາການ ແລະ ອາການສະແດງ (Symptoms/signs ຂອງພະຍາດເສັ້ນເລືອດສະໝອງ (Cerebrovascular disease): ການງວ່ງຊຶມ (Dizziness) ແລະ ຄວາມດັນເລືອດຕົກລົງຢ່າງກະທັນຫັນ (Collapse);
- ປິ່ນປົວ ການກຳເລີບ (Acute exacerbation) ຂອງຫົວໃຈຊຸດໂຊມແບບອັງເລືອດກະທັນຫັນ (Congestive heart failure) ຢູ່ຊຸມຊົນ;
- ໃຫ້ຢາ ຢ່າງເໝາະສົມ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນ ປັດໄຈສຽງ;

2) ພະຍາດລະບົບຫາຍໃຈ (Respiratory diseases):

- ໄອ ຊຳເຮື້ອ (Chronic cough), ໄອອອກເລືອດ (Haemoptysis);
- ຫີດ (Asthma);
- ອັກເສບຫຼອດປອດ ກະທັນຫັນ ແລະ ຊຳເຮື້ອ (Acute, chronic bronchitis);
- ພະຍາດຊຶມເຊື້ອ (Respiratory infections): ປອດອັກເສບ (Pneumonia), ວັນນະໂລກປອດ (Pulmonary tuberculosis);
- ນ້ຳອັງເຍື້ອຫຸ້ມປອດ (Pleural effusion), ເລືອດອັງເຍື້ອຫຸ້ມປອດ (Haemothorax), ລົມອັງເຍື້ອຫຸ້ມປອດ (Pneumothorax);
- ພະຍາດທາງເດີນຫາຍໃຈອຸດຕັນຊຳເຮື້ອ (Chronic obstructive pulmonary disease, COPD), ຖົງລົມພອງ (Emphysema).

3) ພະຍາດລະບົບລະລາຍ (Gastrointestinal and liver diseases):

- ອັກເສບ ບໍລິເວນປາກ (Stomatitis), ເລືອດໄຫຼເຜີນແຂ້ວ (Gyngivitis);
- ກົດໄຫຼຢ້ອນ (ແສບໝາກໂທກ, Gastroesophageal reflux disease = GERD), ກິນຍາກ (Dysphagia);
- ບາດແຜກະເພາະລຳໄສ້ (Peptic ulcer disease);
- ເຈັບທ້ອງ, ຖອກທ້ອງ ແລະ ທ້ອງຜູກ (Diarrhea and constipation), ໝວດອາການລຳໄສ້ປັ່ນປ່ວນ (Irritable bowel syndrome);
- ເນື້ອງອກ ກະເພາະລຳໄສ້ (Gstrointestinal tumor) (ບົ່ງມະຕິ ແລະ ນ່າສິ່ງ): ກະເພາະອາຫານ, ລຳໄສ້ໃຫຍ່, ຈຸລັງຕັບ (Hepatocellular), ແລະ ມ້າມ;
- ອັກເສບຕັບ (Hepatitis): ກະທັນຫັນ ຫຼື ຊຳເຮື້ອ (acute, chronic), ຍ້ອນໄວຣັດ ແລະ ເຫຼົ້າ (Viral and alcoholic);
- ກະດັນຕັບ (Cirrhosis) ແລະ ອາການສິນ (ຄວາມດັນສູງທີ່ເສັ້ນເລືອດປະຕູ (Portal hypertension), ສະໜອງຊິມເປືອ (Encephalopathy) ແລະ ທ້ອງມານນ້ຳ (Ascites);
- ອັກເສບຖົງບີ (Cholecystitis), ອັກເສບມ້າມ (Pancreatitis).

4) ພະຍາດລະບົບຕ່ອມຂັບຍ່ອຍໃນ (Endocrine diseases):

- ພະຍາດເບົາຫວານ ຊະນິດ I ແລະ II (Diabetes type I and II); ພະຍາດຄໍເອີມ-ຄໍໜຽງ (Goiter), (ຄໍໜຽງທີ່ຜະລິດຮໍໂມນປົກກະຕິ (Euthyroid), ຄໍໜຽງຜະລິດເກີນ (Hyperthyroidism), ຕ່ອມຄໍໜຽງຜະລິດບໍ່ພຽງພໍ (Hypothyroidism);
- ຕ່ອມເທິງໄຂ່ຫຼັງຊຸດໂຊມ (Adrenal insufficiency), ໝວດອາການຕ່ອມເທິງໄຂ່ຫຼັງ ຜະລິດເກີນ (ກຸດຊິງ, Cushing syndrome);
- ໝວດອາການໝົດປະຈຳເດືອນ (Menopause).

5) ພະຍາດລະບົບໄຂ່ຫຼັງ ແລະ ຖ່າຍເທ (Renal and urinary diseases):

- ການຊິມເຊື້ອອ່າງແລະເນື້ອໄຂ່ຫຼັງ (Pyelonephritis);
- ໄຂ່ຫຼັງຊຸດໂຊມ (Renal failure) (ກະທັນຫັນ ແລະ ຊຳເຮື້ອ = acute and chronic);
- ອັກເສບໜ່ວຍຕອງໄຂ່ຫຼັງກະທັນຫັນ (Acute glomerulonephritis);
- ຄວາມດັນເລືອດສູງໃນພະຍາດໄຂ່ຫຼັງ (Hypertension in renal diseases);
- ໝວດອາການໄຂ່ຫຼັງ (Nephrotic syndrome), ໝວດອາການໄຂ່ຫຼັງອັກເສບ (Nephritic syndrome);
- ໄຂ່ຫຼັງຖືກທຳລາຍກະທັນຫັນ (Acute kidney injury = AKI);

- ຄວາມຜິດປົກກະຕິຂອງລະບົບຖ່າຍເທແບບບໍ່ມີອາການ (Asymptomatic urinary abnormalities) (ຢຽວປົນເລືອດ (Haematuria), ມີໂປຣຕິນໃນນ້ຳຢຽວ (Proteinuria), ຢຽວປົນໜອງບໍ່ມີເຊື້ອ (Sterile pyuria);
- ໜົ້ວໄຂ່ຫຼັງ (Nephrolithiasis),
- ຕ່ອມລູກໝາກໃຫຍ່ ທີ່ບໍ່ແມ່ນມະເຮັງ (Benign prostatic hyperplasia = BPH), ການຊຶມເຊື້ອຕ່ອມລູກໝາກ (Prostatitis);
- ທໍ່ຢຽວອັກເສບ (Urethritis).

6) ພະຍາດຊຶມເຊື້ອ (Infectious diseases):

- ການຊຶມເຊື້ອຈຸລິນຊີ (Bacterial infection):
 - ຖອກທ້ອງ (Diarrhea), ໄຂ້ທໍລະພິດ (Typhoid), ທ້ອງບິດ (Dysentery), ອະຫິວາ (Cholera), ວັນນະໂລກ (Tuberculosis), ອັກເສບເຍື່ອຫຸ້ມສະໜອງ (Meningitis);
 - ໄຂ້ຢຽວໜູ (Leptospirosis);
 - ໄຂ້ແມງໄມ້ (Rickettsiosis) : ໄຂ້ແມງແດງ (Scrub typhus), ໄຂ້ໝັດໜູ (Murine typhus);
 - ພະຍາດ ແອນແທຣກ (Anthrax);
 - ອັກເສບສະໜອງ (Encephalitis), ການຊຶມເຊື້ອຈາກເຊື້ອບໍ່ມັກອາກາດ , Melioidosis, ບາດທະຍັກ.
- ການຊຶມເຊື້ອຈຸລະໂລກ (Viral infections):
 - ໄຂ້ຍຸງລາຍ (Dengue), ຕານເຕັ້ນ (Herpes/zona), ອັກເສບຕັບ (Hepatitis);
 - ໝາກໃສ (Varicella) ແລະ ໝາກແດງ (Measles);
 - ພະຍາດ ເອດໄອວີ-ເອດ (HIV/AIDS);
 - ໄຂ້ຫວັດໃຫຍ່ ແລະ ໄວລັດລະບົບຫາຍໃຈອື່ນໆ (H5N1, H1N1...);
 - ພະຍາດວິ້ (Rabies).
- ການຊຶມເຊື້ອຈາກເຊື້ອເຫັດ (Fungal infections)
- ການຊຶມເຊື້ອແມ່ກາຟາກເອກະຈຸລັງ (Protozoan):
 - ໄຂ້ຍຸງມາລາເລຍ (Malaria, Plasmodium),
 - ເຊື້ອອາມິບ (Amoebae, Entamoebae),
 - ເຊື້ອຕົວວ່າວ (Flagellates, Giardia intestinalis),
- ການຊຶມເຊື້ອກາຟາກຕ່າງໆ: ຕົວກົມຂີ້ກະເດືອນ (Ascaris), ຕົວກົມປາກຂໍ (Ankylostoma), ຕົວກົມອ່ຽນ (Strongyloid), ຕົວແປ (Taenia), ຕົວກົມເສັ້ນດ້າຍ (Pinworm = Enterobius vermicularis), ໃບໄມ້ໃນຕັບ (Opistorchis), ຕົວກົມລໍຊໍ (Trichinosis);

- ພະຍາດຊຶມເຊື້ອຈາກຊຸມຊົນ ແລະ ໃນໂຮງໝໍ (Community-acquired and hospital acquired infection);
- 7) ພະຍາດເລືອດ ແລະ ມະເຮັງເລືອດ (Hematologic and oncologic diseases)
- ພາວະເລືອດຈາງ ຍ້ອນແອ້ກະດູກບໍ່ຜະລິດ (Aplastic anemia);
 - ພາວະເລືອດໄຫຼ ຜິດປົກກະຕິ (Bleeding disorders);
 - ພາວະຂາດເມັດເລືອດນ້ອຍ ທີ່ບໍ່ຮູ້ສາຍເຫດ (Idiopathic Thrombocytopenia = ITP);
 - ທາລັດຊີເມຍ (Thalassemia);
 - ມະເຮັງເມັດເລືອດຂາວ (Leukemia);
 - ມະເຮັງຕ່ອມນ້ຳເຫຼືອງ (Lymphosarcoma).
- 8) ພະຍາດພູມຄຸ້ມກັນ (Immunologic diseases):
- ພາວະພູມແພ້ (Allergy): ການແພ້ຍ້ອນປະຕິກິລິຍາຮູ້ສຶກໄວເກີນ (Hypersensitivity reaction);
 - ປະຕິກິລິຍາລົບ ຕໍ່ຢາ (Adverse drug reactions).
- 9) ພະຍາດຜິວໜັງ (Dermatologic diseases):
- ພະຍາດທີ່ເກີດຈາກແມງໄມ້ມີຂໍ້ (Arthropod-borne diseases) ເຊັ່ນ ພະຍາດ ຫິດ (Scabies);
 - ຕານເຕັ້ນ (Herpes zoster), ອອກຕຸ່ມມື່ນມານ (Urticaria), ສິວ (Acne);
 - ການຊຶມເຊື້ອ ຜິວໜັງ (Skin infections): Herpes simplex, ພະຍາດ ຫຼວງ (Leprosy);
 - Papulo-squamous disorders: ພະຍາດເກັດທຽນໄຂ (Psoriasis), ເກັດສີກຸຫລາບ (Pityriasis rosea);
 - ສີຜິວໜັງຜິດປົກກະຕິ (Dyschromia of skin): ພະຍາດໜັງດ່າງ (Vitiligo), ເປັນຝ້າ (Melasma);
 - ຊຶມເຊື້ອເຫັດເປັນເສັ້ນ (Dermatophyte infections) ເຊັ່ນ ກາກ (Tinea); ຊຶມເຊື້ອເຫັດມົນ (candida albicans);
 - ພະຍາດພູມແພ້: ເຮື້ອນ (Eczema);
 - ຊຶມເຊື້ອຈຸລິນຊີ: ອັກເສບຊັ້ນນ້ຳມັນ (cellulitis), ອັກເສບຮາກຂົນ (folliculitis), ຕຸ່ມໂພງເປື້ອຍຢູ່ຜິວໜັງ (Impetigo).
- 10) ພະຍາດ ຄໍ່, ກ້າມຊີ້ນ ແລະ ກະດູກ (Rheumatologic and muscular-skeletal diseases)
- ເຈັບກ້ານຄໍ ແລະ ຫຼັງ (Neck and back pain),
 - ພະຍາດເກົ້າ (Gout), ພະຍາດ SLE (Systemic Lupus Erythematosus);
 - ພະຍາດປະດົງຄໍ ຣູມາຕອຍ (Rheumatoid arthritis), ອັກເສບຄໍ່ຕິດເຊື້ອ (Septic arthritis), ພະຍາດ ກະດູກ-ຄໍ່ເສື້ອມ (Osteo-arthritis);
 - ອັກເສບເສັ້ນເລືອດ (Vasculitis);
 - ອັກເສບກ້າມຊີ້ນ (Myositis);

- ອັກເສບກະດູກ (Osteitis).

11) ພະຍາດລະບົບປະສາດ (Neurological diseases):

- ການບົວລະບັດ ຜົນສະທ້ອນຈາກ Stroke
- ເຈັບຫົວຂ້າງດຽວ (Migraine), ຊັກບ້າໝູ (Epilepsy), ຄວາມຜິດປົກກະຕິໃນການນອນ (Sleep disorders), ກ້າມຊື່ນອ່ອນເພຍ (Myasthenia);
- ພະຍາດຄວາມຈຳເສື່ອມ ແລະ ພະຍາດສະໝອງເສື່ອມ ອື່ນໆ (Alzheimer's disease and other dementias);
- ພະຍາດປາກິນຊັ້ນ (Parkinson);
- ຄວາມຜິດປົກກະຕິຂອງເສັ້ນປະສາດສະໝອງ (Cranial nerve disorders);
- ເຈັບເສັ້ນປະສາດກົກຂາ (Sciatic pain), ພະຍາດເສັ້ນປະສາດສ່ວນປາຍ (Peripheral neuropathies), ການເຈັບເສັ້ນປະສາດຊຳເຮື້ອ (Chronic neuritis).

12) ບັນຫາທາງໄພຊະນາການ (Nutritional problems):

- ການຂາດສານອາຫານ ແລະ ພາວະສານອາຫານເກີນ (Nutritional deficiency and excess);
- ການບໍ່ຢາກອາຫານ (Anorexia nervosa), ການກິນບໍ່ຮູ້ອິ່ມ (Bulimia), ພາວະອ້ວນ (Obesity).

13) ສຸຂະພາບຈິດ (Mental health):

- ພາວະຊຶມເສົ້າ (Depression), ພາວະກັງວົນ (Anxiety disorder), ພະຍາດຢ້ານກົວ(Panic attack);
- ບັນຫາເອື້ອຍອີງກັບຄົນອື່ນ (Dependence issues) ແລະ ການທຳຮ້າຍຕົນເອງ (Self-harm).

14) ພະຍາດຕາ (Ophthalmologic diseases): (ບັງມະຕິ ແລະ ສິ່ງຕໍ່)

- ພະຍາດຕາແດງ (Conjunctivitis), ຕາກະດັນກະທັນຫັນ (Acute glaucoma), ບາດແຜແກ້ວຕາ (Corneal wound), ຕາຕໍ່ (Chalazion);
- ແກ່ນຕາຊຸ່ນ (Cataract), ຊື່ນຕາປິ່ງ (Pterygium).

15) ພະຍາດຫູ, ດັງ, ຄໍ (Ear-Nose-Throat diseases = ENT diseases):

- ອັກເສບຫູນອກ ແລະ ຫູກາງ ກະທັນຫັນ (Acute otitis media and externa), ວັດຖຸແປກປອມເຂົ້າຫູ (Foreign body in ear);
- ອັກເສບດັງ-ຜິ້ງອາກາດໄຊນັດ (Rhino-sinusitis), ເລືອດດັງອອກ (Epistaxis);
- ອັກເສບ ຕ່ອມທອນຊິນ (Tonsillitis);
- ອັກເສບຜິ້ງປາກ (Stomatitis), ອັກເສບຮູຄໍ (Pharyngitis), ຮ້ອນໃນ (Aphthosis).

16) ຝຶນຜູ້ໜ້າທີ່ການ (Rehabilitation):

- ນຳໃຊ້ຫຼັກການຝຶນຖານໃນການປິ່ນປົວ ດ້ານແຜດຝຶນຜູ້ໜ້າທີ່ການ: ເຊັ່ນ ກໍລະນີຜົນສະທ້ອນຈາກ Stroke, ຄໍ່ຕົນແຂງ, ຕົນກຸດ;
- ສິ່ງຕໍ່ຄົນເຈັບ.

5. ດ້ານສັນລະຍະສາດ (Surgery):

ກ. ກໍລະນີສຸກເສີນ (Emergencies):

ປະເມີນ ຄວາມສ່ຽງ ແລະ ແກ້ໄຂ ກໍລະນີສຸກເສີນ ຢ່າງທັນສະພາບການ, ນຳສົ່ງດ່ວນ ຫຼື ຮັບເຂົ້ານອນໂຮງໝໍ ຕາມຄວາມຮ້າຍແຮງ ໃນກໍລະນີ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ອາການຊອກຈາກການກະທົບ (Traumatic Shock);
- ບາດເຈັບຈາກການຕົກຈາກທີ່ສູງ (Fall accidents);
- ລົມອັ່ງເຍື່ອຫຸ້ມປອດທີ່ມີຄວາມດັນ (Tension pneumothorax), ເລືອດອັ່ງເຍື່ອຫຸ້ມປອດ (Haemothorax);
- ການກະທົບຫົວ, ກ້ານຄໍ, ກະດູກສັນຫຼັງ ແລະ ແອ້ສັນຫລັງ (Head, Neck, Spinal and Spinal cord injuries);
- ກະດູກຫັກ ແລະ ການຫລຸດໂບກ (Fracture and Dislocation);
- ໄຟໄໝ້, ນ້ຳຮ້ອນລວກ ແລະ ບາດແຜ (Burns and Wound);
- ສັດ-ແມງໄມ້ ກັດຕອດ (Bite and Sting)
- ເຕັກນິກການຮັກສາສົມດູນຂອງອາການຊີວິດ, ເຕັກນິກການຢຸດເລືອດດ້ານສັນລະຍະສາດ (Haemostasis techniques In surgical bleeding);
- ຫລັກການ ການຄົງທີ່ກະດູກຫັກ, ການສົ່ງຕໍ່ຄົນເຈັບຢ່າງປອດໄພ ໃນກໍລະນີຖືກບາດເຈັບກະທັນຫັນ (Splinting and emergency safe transport of the acutely injured patient);
- ການເຈາະລະບາຍຜິ (Abscess drainage);
- ການລະບາຍເຍື່ອຫຸ້ມປອດອ້ອງອາກາດ ແລະ ອັ່ງເລືອດ, ແລະ ການລະບາຍນ້ຳອັ່ງເຍື່ອຫຸ້ມປອດ (Pneumothorax, Haemothorax and Pleural effusion drainage);
- ພາວະຜັງທ້ອງກະທັນຫັນ: ໄສ່ຕິ່ງອັກເສບກະທັນຫັນ, ເຍື່ອຫຸ້ມທ້ອງອັກເສບ, ໄສ່ຕັນ, ອະໄວຍະວະລອດ-ຮັດ (Acute abdomen including Appendicitis, Peritonitis, Occlusion and Incarcerated Hernia, renal colic);
- ການອັ່ງຢຽວກະທັນຫັນ, ເຈັບຮູດໄຂ່ຫລັງ (Acute urinary retention, renal colic).

ຂ. ພະຍາດທີ່ຝົບເລື້ອຍ:

ກວດ, ບົ່ງມະຕິ ແລະ ບິ່ນປົວຂັ້ນຕົ້ນ ສະພາບຜິດປົກກະຕິ ແລະ ພະຍາດ ດ້ານສັນລະຍະສາດ ເຊັ່ນ:

1) ພະຍາດລະບົບລະລາຍ ດ້ານສັນລະຍະສາດ (Digestive Surgery):

- ຖົງບີ (Gallbladder): ຖົງບີອັກເສບ (Cholecystitis), ໜົ້ວຖົງບີ, ເສັ້ນທາງນ້ຳບີອັກເສບ (Cholangitis), ໝາກເຫຼືອງຍ້ອນການອຸດຕັນ (Obstructive Jaundice);

- ການກະທົບຜິວໜັງທ້ອງ (Abdominal trauma): ອະໄວຍະວະໂຄ່ງ ຊອດ, ປ້າງ, ຕັບ, ເສັ້ນເລືອດ;
- ເຍື່ອຫຸ້ມທ້ອງອັກເສບ (Peritonitis): ອັກເສບໄສ້ອອນຕອນປາຍ ຍ້ອນເຊື້ອໄຂ້ທໍລະພິດ, ໄສ້ຕິ່ງຊອດ, ບາດແຜກະເພາະລໍາໄສ້ຊອດ;
- ໄສ້ຕັນ (Intestinal obstruction): ໄສ້ອອນ ແລະ ໄສ້ແກ່ຕັນ, (ມະເຮັງໄສ້ແກ່ ແລະ ໄສ້ສຸດ);
- ຕັບ: ຜິວໃນຕັບ (Liver abscess), ໝາກເຫຼືອງ ຍ້ອນນໍ້າບີອັງທີ່ບໍ່ແມ່ນຍ້ອນໜີ້ວ (Cholestasis jaundice non lithiasis);
- ການຕີບ ຂອງຫຼອດກິນອາຫານ, ກະເພາະ, ແລະ ໄສ້ອອນ, (Oesophagus, Stomach and duodenum stenosis);
- ເລືອດໄຫຼກະເພາະລໍາໄສ້ (Gastrointestinal bleeding);
- ຮູທະວານ (Anus): ຮູຊິມໄສ້ສຸດ (Anal fistula), ຜິວອ້ອມຮູທະວານ (Perianal abscess), ລິດສະດວງທະວານ (Haemorrhoids);
- ລໍາໃສ້ໃຫຍ່ຕິ່ງ (Megacolon).

2) ລະບົບ ຖ່າຍເທ (Urology):

- ເຈັບຮູດໄຂ້ຫລັງ(Renal colic);
- ອັງຢຽວກະທັນຫັນ (Acute urinary retention);
- ໜີ້ວລະບົບຖ່າຍເທ (Urinary tract stones): ໜີ້ວຝິກຢຽວ (Bladder), ໜີ້ວທໍ່ໄຂ້ຫຼັງ (Ureters), ໜີ້ວໄຂ້ຫຼັງ (Kidneys);
- ຕ່ອມລູກໝາກໃຫຍ່ທີ່ບໍ່ແມ່ນມະເຮັງ (Benign prostatic hypertrophy);
- ກະທົບລະບົບຖ່າຍເທແລະສືບຜັນ (Genital urinary tract trauma): ກະທົບໄຂ້ຫຼັງ (Kidney), ກະທົບຝິກຢຽວ (urinary bladder), ກະທົບທໍ່ຢຽວ (urethra); ກະທົບລູກອັນທະ (Testicular Trauma);
- ພະຍາດອະໄວຍະວະເພດຊາຍ (Male genital diseases), ຖິງອັນທະອັກເສບ (Scrotum inflammation), ຖິງອັນທະຊິມນໍ້າ (Hydrocele);
- ໜັງຫຸ້ມປາຍອະໄວຍະວະເພດ ຕີບ/ຮັດ (Phimosis and Paraphimosis).

3) ການກະທົບ ແລະ ພະຍາດກະດູກ (Traumatology & Orthopaedics):

- ພະຍາດກ່ຽວກັບກະດູກ (Orthopaedic Conditions);
- ກະດູກຫັກ ແລະ ຫຼຸດໂບກ (Fracture, dislocation);
- ກະທົບຫົວ (Head injuries);
- ໜັງ ເນົ່າເປື້ອຍ (Skin gangrene), ໜັງ ເປັນແຜ (Ulceration).